

RAPPORT
FOKUSGRUPPE FOR GJENNOMFØRING ph.d.

UiT Norges arktiske universitet

18. april 2016

Innledning

Som et ledd i å måle gjennomstrømmingen i ph.d.-studiet lanserte Kunnskapsdepartementet (KD) i 2012 en ny parameter for å måle tid brukt på ph.d.-studiet. I stedet for brutto- og netto tid ble *andelen som disputerer seks år etter start* ny måleparameter.¹ Siden den ble lansert har parameteren vist store variasjoner for UiTs del, med særlig svake tall for 2013 og 2014. I Forsknings- og utdanningsmeldingen for 2014 ble noen potensielle årsaker til den lave gjennomstrømmingen ved UiT nevnt, som rekrutteringsutvalg, veiledning, avgrensning av studentenes prosjekter, strukturering av studieløpet og studieavbrudd. I den samme meldingen ga universitetsstyret dette styringssignalet:

UiT skal utarbeide en handlingsplan som sikrer helhetlig og systematisk arbeid med å forbedre gjennomføringen på alle studienivå fram mot 2010 og vurdere å gi økonomiske insentiver for å fremme arbeidet.

I møte i Forskningsstrategisk utvalg 24. juni 2015 ble det besluttet å sette ned tre fokusgrupper som skal arbeide fram saker til utvalget og til utvidet ledermøte, der i blant en fokusgruppe for gjennomføring ph.d. Prorektor forskning oppnevnte følgende medlemmer til denne gruppen:

- Turid Moldenæs, prodekan forskning HSL-fak (leder)
- Fred Gotliebsen, prodekan forskning NT-fak
- Jan Rosenvinge, prodekan forskerutdanning Helsefak
- Erlend Dancke Sandorf, stipendiat BFE-fak
- Sølvi Brendeford Anderssen, nestleder AFU (sekretær)

Gruppens mandat har vært:

Fokusgruppa skal foreslå hvordan regelverk, rutiner og kultur innen ph.d.-forvaltning kan videreutvikles slik at gjennomføringstiden til UiTs ph.d.-studenter reduseres. Herunder:

¹ Fordelen med å skille mellom brutto- og netto tid er at det er den reelle tiden studentene bruker for å gjennomføre studiet som måles. Ulempen er imidlertid at dette målet kun har vært benyttet for universitetets egenfinansierte ph.d.-studenter. Dermed har tallene gitt et lite korrekt bilde av studentenes tidsbruk. For å få korrekte data er man også avhengig av at alle permisjoner blir registrert.

1. *Foreslå tiltak som vil redusere gjennomføringstiden til UiTs ph.d.-studenter.*
2. *Vurdere innføring av insentiver som kan redusere gjennomføringstiden.*
3. *Gi råd om hvordan de administrative tjenestene innen ph.d.-forvaltning bør organiseres.*

På grunn av at det tok noe tid å få på plass alle medlemmene i gruppen, ble arbeidet forsinket i forhold til den opprinnelige planen. Gruppen hadde et første innledende møte 8. oktober 2015, før samtlige medlemmer var på plass. Utover det har den hatt tre møter, 16. november og 16. desember 2015, samt 5. april 2016.

Prioriterte tiltak

Gruppen har anbefalt en rekke tiltak som antas å påvirke gjennomføringstiden til ph.d.-studentene, men har valgt å prioritere disse:

- *Gjøre veilederopplæring obligatorisk.*
- *Gjøre underveisevaluering obligatorisk.*
- *Formalisere en ordning for å kvalitetssikre studentens prosjekter.*
- *Etablere en formell ordning for konflikthåndtering.*
- *Formalisere en ordning for gjensidig forventningsavklaring mellom veiledere og studenter ved oppstart.*
- *Utforme en skriftlig plan/milepælsplan for gjennomføring av ph.d.-løpet som oppdateres årlig.*

Samtlige anbefalte tiltak er presentert, begrunnet og utdypet avslutningsvis. Tabellene som det er henvist til underveis i rapporten finnes i vedlegg I (tabell A-L). I tillegg kommer et vedlegg II (tabell M-P) med tabeller det ikke er henvist til, men som kan være en nyttig kontekst for de øvrige tabellene.

Gjennomføringstid ved UiT

Mens UiT lå over gjennomsnittet for de norske universitetene i 2011 og 2012 med henholdsvis 69 % og 68 % som gjennomførte sitt ph.d.-løp innen seks år etter start, var det en stor nedgang i 2013 og 2014 til henholdsvis 52 % og 50 % (jf. tabell A). UiT gikk dermed fra å være best blant universitetene til å bli dårligst. Tallene for 2015 ser imidlertid langt bedre ut for UiTs del da andelen uteksaminerte kandidater økte til 62 %, men UiT befinner seg fortsatt i det nedre

sjiktet sammen med UiN (60 %), UiA (56 %) og UiS (49 %).² Hovedtyngden av studentene disputerer likevel fire og fem år etter start.

Det er særlig de humanistiske og samfunnsvitenskapelige miljøene som trekker gjennomsnittstallene for UiT ned (jf. tabell B). Med dagens fakultetsstruktur med fem fakulteter som gir ph.d.-utdanning, er det med andre ord HSL-fak som har den største andelen studenter som ikke gjennomfører studiet i henhold til KDs nye måleparameter, mens BFE-fak har den største andelen som gjennomfører studiet i henhold til denne³. Gruppen har derfor valgt å konsentrere seg om noen forhold som antas å forklare variasjonen mellom særlig BFE-fak på den ene siden og HSL-fak på den andre. Den vil likevel understreke at andelen disputerte for de som ble tatt opp i årene 2005-2009, har gått ned ved samtlige fakulteter med unntak av BFE-fak. Det vil derfor være viktig å finne ut hva som skjuler seg bak disse tallene.

Gruppen ønsker også å understreke at selv om det legges spesiell vekt på å øke andelen studenter som gjennomfører ph.d.-studiet innenfor rammen av seks år, er det en urovekkende stor andel av ph.d.-studentene som først disputerer mer enn åtte år etter oppstart (jf. tabell C). Vi vet lite om hvorfor såpass mange bruker så lang tid på studiet og hva som eventuelt kan gjøres fra fakultetene og instituttene side for å få disse til å fullføre studiet. Selv om dette er en problemstilling som er utenfor gruppens mandat, bør den følges opp ved det enkelte fakultet og spesielt de fakultetene der denne andelen er særlig stor. Det er ikke urimelig å anta at lang tid og frafall kan henge sammen.

Tilnærming

Gruppen har valgt å se ph.d.-løpet som en prosess som kan deles inn i følgende tre faser:

- Rekruttering
- Gjennomføring
- Avslutning

Hver av disse fasene kan igjen splittes opp i flere aktiviteter som illustrert i tabell 1.

² UiN står for Universitetet i Nordland, som fra 1. januar 2016 ble Nord universitetet.

³ I tabell B er også de absolutte tallene tatt med. Dette skyldes at tallene på fakultetsnivå er såpass små at prosenter i noen tilfeller gir et svært skjevt bilde av omfanget studenter som disputerer etter et gitt antall år. Særlig skjeve utslag ser vi for Jurfak der 100 % av de som ble tatt opp i 2008 disputerte seks år etter start. 100% utgjør her kun en person (1 av 1).

Tabell 1: Ph.d.-løpets faser

Fra utlysning til opptak (rekruttering)	Fra opptak til innlevering (gjennomføring)	Fra innlevering til disputas (avslutning)
Utforming av utlysningstekst	Gjennomføring av opplæringsdel	Innlevering
Utlysning	Arbeid med avhandlingen	Oppretting av komite
Ansettelsesprosess	Pliktarbeid	Avhandlingen sendes til komite
Tildeling av veiledere	Avbrudd	Vurderingen mottas fra komite
Formelt opptak		Vurderingen sendes til kandidat/merknadsfrist
		Disputas

Selv om dette er en forenklet illustrasjon på aktiviteter og prosesser i de ulike fasene av ph.d.-løpet, ser vi at de er mange og at noen av dem er mer komplekse enn andre.⁴ Både rekrutterings- og avslutningsfasen er langt mer rutinebasert enn gjennomføringsfasen, og derfor de som institusjonen har størst kontroll over og enklest kan gjøre noe med. Selv om rekrutteringsfasen legger premisser for gjennomføringsfasen, antar gruppen at det er gjennomføringsfasen som sterkest påvirker hvor lang tid studentene bruker og om de i det hele tatt gjennomfører hele ph.d.-løpet. Det er også denne fasen institusjonen har minst kontroll over, både på grunn av at den ”menneskelige” faktoren slår sterkt inn og at arbeidet er sårbart for uforutsette hendelser. Både trekk ved studentene (alder, kompetanse, motivasjon), trekk ved veilederne (veilederkompetanse), trekk ved fagmiljøet (forskningskompetanse, forskningsgrupper, prosjekter, kontorfasiliteter i miljøet, forskerskoler), oppfølging (seminarer, underveisevalueringer) og avbrudd (permisjoner) i studiet m.m. vil kunne påvirke forløpet i denne fasen.

I det følgende presenteres funnene for den enkelte fase basert på det datamaterialet gruppen har hatt tilgjengelig; tall tilgjengelig i FS og to undersøkelser gjort av doktorgradsstudentenes forening TODOS, den ene i 2011 og den andre i 2014. Gruppen gjør oppmerksom på at forslagene til tiltak ikke konsekvent følger de funnene som her er presentert. De er også og kanskje primært basert på gruppens samlede erfaringer og drøftinger av hvilke tiltak den har vurdert som både mulige og ønskelige. En dypere innsikt i hva som skjer i de

⁴ De enkelte aktivitetene og prosessene kan brytes ytterligere ned.

ulike fasene og hvorfor hadde vært ønskelig, men ville fordre et mer kvalitativt datamateriale enn det gruppen har hatt muligheten til å innhente.

Rekrutteringsfasen

Når det gjelder rekrutteringsfasen har gruppen kun sett på studentenes alder ved oppstart og det tidspunktet på året finansieringene starter. Studentens alder ved oppstart kan tenkes å påvirke den tiden som brukes på ph.d.-studiet. Sannsynligheten er større for at eldre enn yngre studenter er etablert med familie, med de ekstra kravene dette medfører for den enkelte. For de som starter direkte på et ph.d.-studium etter fullført mastergrad vil gjennomsnittsalderen være lavere enn for de som starter etter å ha vært i annet lønnet arbeid etter at mastergraden var fullført. Stipendiatstillinger som er finansiert over statsbudsjettet har finansieringsstart 1. januar og 1. juli hvert år, men stipendiatene starter i stillingene ut fra hva som passer for den enkelte. Siden KDs parameter har kalenderåret som målepunkt, vil gjennomføringstiden for de som starter tidlig på året måles nesten syv år etter start, mens gjennomføringstiden for de som starter sent på året måles etter litt mer enn seks år. Teoretisk sett kan det altså være noe tid å vinne ved at flest mulig starter i vårsemesteret i stedet for i høstsemesteret.

Matnatfak/NT-fak og NFH/BFE-fak skiller seg ut ved å ha de yngste studentene ved UiT, mens Humfak/SV-fak/HSL-fak og Jurfak har de eldste (jf. tabell D). Også studentene ved Medfak/Helsefak er eldre enn studentene ved Matnat-fak/NT-fak ved studiestart. Naturlig nok er det også NFH/BFE-fak og Matnatfak/NT-fak som skiller seg ut ved å ha de yngste studentene ved disputastidspunktet (jf. tabell E). Det er likevel de eldste studentene som bruker lengst tid på studiet, dersom vi ser bort fra studentene ved Jurfak. Vi har imidlertid ikke hatt tilgang til datamateriale som kan si noe om hvorfor studentene ved de ulike fakultetene varierer i alder og om og eventuelt hvordan alder påvirker tidsbruk i studiet.

Når det gjelder hvilket semester de fleste studentene starter, er det er liten variasjon fra år til år (jf. tabell F). Med unntak av til en viss grad for 2014, er det ingen opphopning av studenter som starter i høstsemesteret. Dette gjelder for samtlige fakultet.

Gjennomføringsfasen

Denne delen bygger på TODOS sin kandidatundersøkelse fra 2011 og 2014. Her inngår flere spørsmål som angår veiledere og veiledningskvalitet, kvaliteten på kursene og fagmiljøet m.m., som er av relevans for gruppens arbeid. Svakheten ved undersøkelsene er imidlertid at svarprosenten er lav. Til sammen var det 241 studenter fra fire fakultet som besvarte undersøkelsen i 2011 og 144 som besvarte den i 2014. Det innebærer henholdsvis 35 % og 20

% av det totale antall ph.d.-studenter ved UiT. Det er gjort en frafallsanalyse for begge undersøkelsene på kjønn og fakultet (fordeling). Den viser at de relative avvikene ikke er så store at det er noen grunn til å se bort fra dem.⁵ Gruppen har også lagt vekt på forsiktighet i tolkningene og valgt å ikke presentere tallene i prosenter, men i stedet ved å bruke en skala fra 1 til 10 der de i teksten under angis som ”om lag 3 av 10 har svart at...”

Undersøkelsen som ble utført i 2011 viser at en stor andel av studentene ved Helsefak, NT-fak og BFE-fak var medlem av forskningsgrupper, mens en noe mindre andel av studentene ved HSL-fakultet svarte at de var det (jf. tabell G). Forskningsgruppene ved HSL-fakultet så imidlertid ut til å ha hatt noe høyere aktivitet enn forskningsgruppene ved de øvrige fakultetene. Det som kanskje særlig er verdt å merke seg er at om lag halvparten av studentene ikke var fornøyd med kursene, om lag 4 av 10 av dem var ikke fornøyd med veiledningen og enda færre var fornøyd med den informasjonen de fikk om sine rettigheter og plikter. Undersøkelsen fra dette året hadde ikke med spørsmål om veilederne, kun veiledningen.

Undersøkelsen fra 2014 viser imidlertid at den største andelen av de som hadde svart på undersøkelsen var fornøyd med sine veiledere. Her skiller Helsefak seg spesielt ut ved at mer enn 8 av 10 svarte at de var fornøyd med dem. BFE-fak og NT-fak skiller seg derimot ut ved å ha de studentene som var minst fornøyd med kurstilbudet og også hadde den største andelen studenter som opplevde kursene som lite relevante (jf. tabell H). Likevel gir verken svarene som angår kvaliteten på veilederne eller kvaliteten på kursene svar på hvorfor det er såpass stor forskjell på tidsbruken mellom studentene ved HSL-fak på den ene siden og BFE-fak og NT-fak på den andre.

Undersøkelsen fra 2014 viser videre at Helsefak skiller seg ut ved at om lag 9 av 10 av de som hadde svart på undersøkelsen var medlem i forskningsgrupper. Også en svært høy andel av studentene ved NT-fak og BFE-fak svarte at de var medlem av forskningsgrupper. Ved HSL-fak var denne andelen lavere, samt at disse forskningsgruppene syntes å ha en noe lavere aktivitet enn forskningsgruppene ved de øvrige fakultetene, i motsetning til det vi kan lese ut av svarene fra 2011-undersøkelsen. Ved samtlige fakultet med unntak av HSL-fak, ser det dessuten ut til at andelen studenter som oppga at de var medlem av forskningsgrupper hadde økt siden 2011. Dermed er det mulig at arbeidet med selve avhandlingen er et mer ensomt og individuelt løp ved HSL-fak enn ved de øvrige fakultetene. Undersøkelser viser at

⁵ Frafallsanalysen er gjort av valgforsker Marcus Buck ved ISS. Den viser at undersøkelsen fra 2011 ikke har noen skjevhet når det gjelder kjønn. I undersøkelsen fra 2014 er kvinner noe overrepresentert. Når det gjelder fordeling mellom fakultetene er både Helsefak og HSL-fak noe underrepresentert i begge undersøkelsene. De relative avvikene er imidlertid ikke urovekkende store.

«formaliserte forskningsgrupper kan ha positiv effekt på kvaliteten i den enkeltes forskning, på utdanningsvirksomheten, og at de fremmer et mer institusjonelt basert forskningssamarbeid, også i fag og utdanninger der forskningen i hovedsak blir utført på individuell basis.⁶ Det at ph.d.-studentene får en reell tilknytning til et fagmiljø antas derfor å virke positivt på avhandlingskvalitet, så vel som på deres tidsbruk.

Når det gjelder studentenes opplevelse av omfanget av sitt pliktarbeid (undervisning) og egne undervisningsferdigheter viser undersøkelsen fra 2014 at det var en større andel av studentene ved HSL-fak og NT-fak som svarte at de underviste som en del av sitt pliktarbeid enn ved Helsefak og BFE-fak, henholdsvis om lag 7 av 10 og 6 av 10 mot 5 av 10 og 4 av 10 (se tabell I). Det samme mønstret finner vi igjen i undersøkelsen fra 2011. I 2014 svarte dessuten nesten halvparten av studentene, uavhengig av fakultetstilhørighet, at undervisningen tok mer tid enn den burde eller tok for mye tid. Dette er en nokså stor andel selv om bildet var noe mer positivt enn i 2011, da om lag 7 av 10 av de studentene ved HSL-fak som besvarte undersøkelsen mente at undervisningen var for tidkrevende og om lag 6 av 10 av studentene ved BFE-fak svarte det samme (tallene for NT-fak var 4 av 10 og for Helsefak 3 av 10).

For tidkrevende undervisning synes imidlertid ikke å henge sammen med studentenes oppfatning av egne undervisningsferdigheter. Nesten alle svarte at de opplevde disse som tilfredsstillende (middels gode, gode eller svært gode). Dermed er det kanskje ikke så overraskende at svært få av studentene svarte at de planla å ta formelle kurs i pedagogikk. Unntaket var studentene ved BFE-fak. Det var likevel kun få av de som hadde svart på undersøkelsen som hadde fått opplæring som kunne forberede dem for å ta del i undervisningen. Selv om all undervisningsforberedning tar tid, tar den sannsynligvis lengre tid for de som verken har erfaring med undervisning fra tidligere eller som ikke har fått noen form for formell pedagogisk opplæring. I 2014 ble det besluttet at ph.d.-studentene skulle få dobbel uttelling for sitt pliktarbeid. Dette må antas å ha lettet belastningen med å utføre denne typen arbeidet i løpet av studiet. Likevel er det viktig å minne fagmiljøene om at pliktarbeidsnormen følges.

Våren 2011 presenterte Avdeling for forskning og utviklingsarbeid (AFU) en spørreundersøkelse gjennomført blant ph.d.-studentene ved UiT. Svarprosenten var 45,5 %. Fokusgruppen har ikke hatt muligheten til å sammenligne og samkjøre de to undersøkelsene fra 2011 da den verken har hatt tilgang til spørreskjemaet eller til rådatamaterialet. Vi vet med andre ord verken noe om hvor representativt materialet er eller hvordan svarene fordeler seg

⁶ Se for eksempel Kyvik, S., Reymert, I., Vabø, A. og Alsvåg, A. (2015). Forskergrupper i universitets- og høyskolesektoren. Oslo: NIFU. Arbeidsnotat 2/2015.

på fakultetsnivå. Av de som besvarte undersøkelsen var det 67 % som ga uttrykk for at de var tilfreds med veiledningen, mens 11 % ga uttrykk for at de ikke var det. Enkelte ga uttrykk for at de følte seg isolerte og alene som ph.d.-studenter, at de hadde lite kontakt med medstudentene og ikke var inkludert i forskningsgrupper. Det var også studenter som svarte at det var vanskelig å gjennomføre undervisningsplikten på grunn av at de ikke hadde fått noen form for opplæring på forhånd. I etterkant av denne undersøkelsen ble det etablert et kurs i veiledning av ph.d.-studenter og et kurs i pedagogikk for ph.d.-studenter. Begge gjennomføres i regi av Result. Mens kurset i veiledning av ph.d.-studenter gjennomføres en gang per år, gjennomføres kurset i pedagogikk for ph.d.-studentene to ganger per år; én gang på norsk og én gang på engelsk.

Avslutningsfasen

I følge ph.d.-forskriften skal disputasen ”så langt råd er haldast innan fire månader etter at avhandlinga er levert” (§ 30) og videre skal komiteen ”normalt (skal) gi si innstilling seinast innan tre månader etter at han har fått avhandlinga levert til vurdering”. Gjennomsnittstiden for UiT samlet fra innlevering til disputas er fire måneder eller kortere (jf. tabell J). Mens det er NT-fak og BFE som bruker kortest tid er det HSL-fak og Jurfak som bruker lengst tid. Verken HSL-fak eller Jurfak tilfredsstiller forskriften på dette punktet. For den enkelte ph.d.-student er det viktig at disputasen gjennomføres tidligst mulig, med tanke på sin videre karriere. Dersom tidsbruken i denne fasen går ned for de to fakultetene som bruker lengst tid, vil også gjennomsnittstiden studentene bruker på ph.d.-studiet ved hele UiT gå noe ned. Reduksjon av saksbehandlingstiden vil også være viktig for den enkelte ph.d.-student.

Proessen fra innlevering til disputas kan imidlertid splittes ytterligere opp, fra (a) innlevering til kommisjonens vurdering foreligger og (b) fra kommisjonens vurdering foreligger og til selve disputasen. Når det gjelder (a) bruker UiT samlet mindre enn tre måneder i snitt fra innlevering til komiteens vurdering foreligger (jf. tabell K). Dette omfatter også tiden fra innlevering til komite er oppnevnt. Det er kun HSL-fak og Jurfak som bruker mer enn tre måneder i snitt på denne delen av prosessen. HSL-fak er imidlertid det fakultetet som bruker absolutt lengst tid, mens BFE-fak og NT-fak bruker kortest tid. Dette skyldes at rutinene ved fakultetene varierer. Ved NT-fak, BFE-fak og Helsefak er det for eksempel vanlig at bedømmelseskomiteen er klar idet studenten leverer avhandlingen. Da har veileder eller instituttleder kommunisert med de foreslåtte komitemedlemmene, bedt dem vurdere egen habilitet, og blitt enige om en mulig disputasdato. Dermed kan avhandlingen sendes ut straks den er levert. Dette er for øvrig en praksis i tråd med ph.d.-forskriften §27, første ledd som sier

at ”Samansetjinga av komiteen bør normalt vera klarlagt når studenten leverer avhandlinga ” og vidare i ph.d.-forskriften § 26, andre ledd, heter det at ”Hovudretteleiar har ansvar for å gjera fakultetet merksam på at studenten kjem til å levera snart, slik at arbeidet med oppnemning av komité kan start”. Ved HSL-fak er en slik praksis mindre vanlig. Videre er prosessen med habilitetsvurdering mer omstendelig og tidkrevende ved dette fakultetet enn ved for eksempel NT-fak.

Det samme mønstret finner vi for (b) gjennomsnittstiden som brukes fra kommisjonens vurdering foreligger og til disputasen avholdes (jf. tabell L). Igjen er det særlig HSL-fakultet som skiller seg ut ved å bruke lengst tid, mens BFE-fak og NT-fak bruker kortest tid. Mens UiT samlet bruker vel en måned, bruker HSL-fak 1,5-2 måneder på denne delen av prosessen.

Oppsummering

De siste årene har UiT kommer dårlig ut på KDs nye måleparameter for tid ph.d.-studentene bruker på å gjennomføre studiet, sammenlignet med de øvrige norske universitetene. Tallene for 2014 peker imidlertid i positiv retning. Selv om vi ikke vet om dette skyldes tilfeldige variasjoner over tid, kan det være at den store oppmerksomheten som er viet denne tematikken i perioden 2011-2014, har ført til større bevissthet i fagmiljøene og dermed til iverksetting av tiltak som nå begynner å slå ut.

Vårt datamateriale gir heller ikke rom for å trekke entydige og valide konklusjoner om hvorfor det er såpass store variasjoner mellom UiTs fakulteter på denne måleparameteren. Fakultetene er forskjellige både når det gjelder størrelse, sammensetning og grad av heterogenitet i studentporteføljen, samt i fagtradisjoner og avhandlingskulturer. Både Helsefak og HSL-fak er store, komplekse fakulteter med et stort mangfold av doktorgradsstudenter. Utover de tradisjonelle gruppene av studenter som søker på utlyste stipendiatstillinger, har de for eksempel en nokså stor gruppe ph.d.-studenter som har andre arbeidsgivere enn UiT og en rekke stipendiater i lektorstillinger som samtidig skal gjennomføre sitt ph.d.-arbeid. Gruppen tror at bedre innsikt i de utfordringene de ulike kategoriene av ph.d.-studenter står overfor kan bidra til bedre innsikt i hva som hemmer og fremmer studentenes gjennomføringstid. Det vil også gjøre det mulig å sette inn mer målrettede tiltak.

Selv om avhandlingskulturene ikke kan ses uavhengig av nasjonale og til dels også internasjonale fagtradisjoner, tror gruppen tror at det er viktig med en kontinuerlige debatt i fagmiljøene om de konsekvensene dagens normering av doktorgradsløpet har for særlig avhandlingens format, både når det gjelder den artikkelbaserte avhandlingen og monografien.

Det bør jevnlig påminnes om at ph.d.-løpet i dag er et utdanningsløp som ikke nødvendigvis fører til en forskerkarriere.

Anbefalte og prioriterte tiltak

I mandatet til fokusgruppen er den både bedt om å foreslå tiltak for å redusere gjennomføringstiden, vurdere insentiver i den forbindelse, samt gi råd om organisering av de administrative tjenestene innen ph.d.-forvaltningen. Gruppen har lagt størst vekt på tiltak som ikke har karakter av insentiver. I den grad insentiver er anbefalt er de integrert i de øvrige tiltakene. Arbeidet har vært såpass omfattende at gruppen ikke har hatt anledning til å berøre den overordnede organiseringen av ph.d.-forvaltningen.

Presentasjonen av de anbefalte tiltakene følger den samme faseinndelingen som drøftingen av tidsbruken. Gruppen har imidlertid ikke anbefalt tiltak for avslutningsfasen. Dette er primært en administrativ fase som er avhengig av gode rutiner. Ved HSL-fakultetet som er det fakultetet som trolig har mest å hente på en gjennomgang av sine rutiner på dette området, er det allerede satt i gang et slikt arbeid. Samlet sett vil det nok heller ikke være i avslutningsfasen det er mest å hente når det gjelder å redusere tidsbruken for ph.d.-studentene ved UiT.

Den samlede oversikten over de anbefalte tiltakene presenteres først, supplert med en begrunnelse og mulige måter disse kan konkretiseres på. Deretter følger de tiltakene gruppen har valgt å prioritere. Gruppen mener det bør tas hensyn til at fagmiljøene representerer ulike kulturer, tradisjoner og har ulike behov, som igjen gjør at det ikke er alle tiltak som bør standardiseres for samtlige fagmiljø ved UiT. Gruppen har derfor valgt å formulere flere av dem som generelle tiltak, som det enkelte fagmiljø står fritt til å konkretisere på den måten som passer dem best.

Tiltak for rekrutteringsfasen

- a) *Aktiv rekruttering for å sikre et godt rekrutteringsgrunnlag. Nivå: fakultet/institutt/forskningsgruppe.*

Et bredt rekrutteringsgrunnlag som skaper en reell konkurranse om utlyste stipendiatstillinger er viktig for å få tak i de med de beste forutsetningene for å gjennomføre et ph.d.-løp innenfor normert tid. En måte å sikre et bredest mulig rekrutteringsgrunnlag på og da som et supplement

til de tradisjonelle utlysningsskanalene, kan være aktiv og systematisk bruk av de vitenskapelige ansattes egne nettverk. Det bør derfor utarbeides en oversikt ved det enkelte institutt over nettverk som kan brukes for dette formålet. Ansvarer kan for eksempel legges til forskningsgruppenivået. Et annen måte kan være å etablere formelle søkekomiteer som består av to eller tre vitenskapelige ansatte. En tredje kan være hyppigere bruk av reutlysninger. Gruppen vil også understreke betydningen av at tiden fra utlysning til tilsetting er kortest mulig slik at man unngår å miste gode søkere på grunn av lang saksbehandlingstid. Fakultetene og instituttene bør derfor gjennomgå sine rutiner på dette området for å sikre at eventuelle ”tidstyver” fjernes. Bedømmingskomiteen bør være klar ved søknadsfrist og søker bør umiddelbart få informasjon om hvor lang tid prosessen vil ta og når det vil være sannsynlig at vedkommende kan forvente å høre noe fra UiT. Gruppen anbefaler dessuten at fakultetene etablerer en ordning med overgangsstipender for særlig talentfulle masterstudenter.

a) B som generelt karakterkrav for opptak til ph.d.-utdanning. Nivå: Sentral forskrift.

Gruppen mener at stipendiatenes formelle kvalifikasjonene har betydning for den tiden de bruker på ph.d.-løpet. I dagens forskrift § 6 står det at de som tas opp på et doktorgradsprogram skal ha ”gode resultat” og at fakultetet ”sjølv kan fastsetja faglege minstekrav, t.d. krav til karakternivå, ved opptak til ph.d.-studiet”. Samtlige fakultet ved UiT som tilbyr ph.d.-utdanning med unntak av Jurfak, har nedfelt karakterkrav i sine utfyllende retningslinjer, men mens NT-fak, BFE og Helsefak har et karakterkrav på C, har HSL-fak et karakterkrav på B. Selv om det ikke synes å være en åpenbar sammenheng mellom fakultetenes karakterkrav og gjennomføringstid (de fleste som tas opp har trolig høyere karakter enn C), anbefaler gruppen at det angis et spesifikt karakterkrav i UiTs sentrale ph.d.-forskrift og at dette settes til karakteren B, og da som er gjennomsnitt av karakterene i mastergraden (kurs og masteroppgave). Et slikt karakterkrav vil også ha en viktig signaleffekt utad.

b) Referanseinnhenting formaliseres ved tilsetting av stipendiater. Nivå: fakultet/institutt.

I tillegg til søkerens formelle kvalifikasjoner, mener gruppen at deres motivasjon for å gjennomføre en ph.d.-grad og evne til samarbeid kan ha betydning for tidsbruken. Gruppen anbefaler at intervju med søkerne suppleres med referanseinnhenting. Ansvarer for denne delen av prosessen bør legges til instituttene. Fakultetene bør imidlertid utforme et standardisert

opplegg både for intervju og referanseinnhenting som på best mulig måte kan fange opp motivasjon og samarbeidsevner.

Tiltak for gjennomføringsfasen

- f) Kurs i veiledning av ph.d.-studenter gjøres obligatorisk for de som skal veilede ph.d.-studenter. Nivå: UiT sentralt.*

Selv om det datamaterialet gruppen har hatt tilgjengelig ikke gir noen indikasjoner på at lang tidsbruk på ph.d.-studiet skyldes lav kvalitet på veilederne og veiledningen, mener gruppen at det er viktig at de som skal veilede ph.d.-studenter er formelt kvalifisert til å veilede. Dette er trolig noe som i økende grad forventes fremover, som en dokumentasjon på at veilederrollen tas på alvor og tillegges stor betydning ved UiT. Gruppen anbefaler at alle som skal være hovedveiledere må ha formell veilederkompetanse. Dette kan innebære at UiT må øke kapasiteten på Results tilbud og at disse må tilpasses de enkelte fagmiljøenes spesifikke behov.

- g) Etablerere veilederforum/møtested for veiledere (årlig oppfølging for de som har gjennomført det sentralt gitte veilederkurset). UiT sentralt/Result.*

Behovet for en møteplass for oppdatering og utveksling av erfaringer etterlyses av mange, også veiledere med lang erfaring. Gruppen foreslår derfor at det etableres en slik møteplass i regi av UiT/Result, som et supplement til og oppfølging av den formelle veilederutdanning.

- h) Etablere en mentorordning for nye/uerfarne veiledere. Nivå: fakultet.*

Nye/uerfarne veiledere kan føle seg usikre og alene til tross for formell kompetanse i veiledning. Det er ikke alle som får anledning til å starte som biveiledere og på den måten gradvis utvikler en trygghet i rollene. Det er ikke heller alltid slik at hoved- og biveileder befinner seg i samme fagmiljø. En mentorordning som varer ett år inn i veiledningsforholdet kan bøte på dette. Det anbefales at fakultetene etablerer en pool av erfarne veiledere som er villige til å påta seg en slik oppgave.

- c) *Kvalitetssikre søkernes prosjekter slik at de er gjennomførbare innenfor rammen av tre år. Nivå: institutt.*

Ph.d.-løpet er normert til tre år. Dette forutsetter at studentenes avhandlingsprosjekter er dimensjonert slik at de er mulig å gjennomføre innenfor slik tidsramme. Gruppen antar at studentenes prosjekter ofte er for ambisiøse og mener at fagmiljøene bør realitetsvurdere prosjektene før milepælsplanen legges, for eksempel av en gruppe som består av to vitenskapelige ansatte (ikke veileder).

- i) *Formalisere innledende forventningsavklaringer mellom veiledere og student. Nivå: UiT sentralt/institutt.*

Det er nok ikke uvanlig at veiledere og studenter har ulike og uklare forventninger til hverandre. En felles oppfatning og rolleavklaring kan gjøre at misforståelser unngår og unødige samarbeidsfrikasjoner oppstår, som igjen kan virke uheldig inn på studentenes tidsbruk. Gruppen anbefaler derfor at det utformes en standardisert sjekkliste for forventningsavklaringer sentralt, ala den som finnes for dagens medarbeidersamtale, som igjen kan tilpasses lokalt.⁷ Sjekklisten kan brukes i et tidlig møte mellom veiledere og student, der eventuelt også instituttleder eller ph.d.-koordinator deltar. I den forbindelse bør det legges stor vekt på å kommunisere at ph.d.-løpet er 3-årig og at disse årene ideelt sett også skal omfatte disputas.

- j) *Veiledere og student utformer i fellesskap en skriftlig plan/milepælsplan for gjennomføring av kurs og avhandlingsarbeid. Denne planen justeres en gang i året. Nivå: institutt*

Gruppen mener at en realistisk milepælsplan for ph.d.-arbeidet som jevnlig oppdateres og følges vil kunne bidra til å redusere tidsbruken. Ved de fleste fagmiljøene praktiseres det en ordning der det utformes en plan, men det er mindre vanlig at denne justeres. Justeringen bør gjøres årlig og kan koples til fremdriftsrapporteringene.

⁷ Institutt for psykologi har utarbeidet en slik sjekkliste både på norsk og engelsk, som kan fungere som et godt utgangspunkt for en standardisert versjon som kan tilpasses øvrige fagmiljø.

- k) Gjennomføring av pliktarbeidsnormen på 25 % skal planlegges god tid i forkant og etterleves. Nivå: institutt.*

Ph.d.-studentenes pliktarbeid er normert til 25 % og gjennomføres ofte som undervisning, seminarvirksomhet og eksamensarbeid. Mange opplever pliktarbeidet som krevende og som en hemsko for å gjennomføre ph.d.-arbeidet innenfor den tidsrammen de har til rådighet, men også som lærerikt og viktig for deres videre karriere. Ph.d.-studentene skal imidlertid først og fremst gjennomføre kurs og avhandlingsarbeid. Derfor bør pliktarbeidet planlegges god tid i forveien og legges inn i milepælsplanen. Det vil skape forutsigbarhet for den enkelte student og også gi de studentene som ønsker det en bedre mulighet til å benytte seg av det pedagogiske tilbudet som gis av Result før de starter sin undervisning. En ordning med pedagogiske mentorer ved de respektive instituttene kan også være en måte å lette arbeidet med å utføre undervisningsplikten. Dersom pliktarbeidet ikke kun består i undervisning, bør dette normfestes i forkant i samarbeid mellom instituttleder, veileder og student.

- d) Studentene skal inngå i og ha jevnlig kontakt med et relevant fagmiljø. Nivå: institutt.*

Gruppen mener at tettere oppfølging av studentene gjennom hele doktorgradsløpet utover det veilederne har mulighet til kan bidra til å redusere gjennomføringstiden. En slik oppfølging kan både ha en faglig og en sosial side (redusere følelsen av ensomhet). I og med at forskningsgruppeorganiseringen er blitt mer og mer vanlig ved UiT, vil det være naturlig at ph.d.-studentene i størst mulig grad knyttes til en spesifikk forskningsgruppe. Andre måter å sikre at studentene inngår i et relevant fagmiljø på som dels kan være et supplement til og dels komme i stedet for forskningsgruppetilknytning, kan være en funksjon på instituttnivå med et særlig ansvar for å skape et faglig og sosialt miljø for ph.d.-studentene. I enkelte fagmiljø er det prøvd ut ordninger med koordinatorfunksjoner som avlaster instituttlederne og som både organiserer faglige seminarer, sørger for god informasjonsflyt, gjennomfører medarbeidersamtaler, m.m. Denne funksjonen kan kombineres med andre formelle funksjoner på instituttnivå, for eksempel en nestlederfunksjon. Alternativt kan den ivaretas av en annen vitenskapelig ansatt som gis uttelling på sitt pliktarbeid for det.

- l) Gjøre underveisevaluering obligatorisk. Nivå: Sentral forskrift/institutt.*

Flere av fagmiljøene har prøvd ut midtveisevalueringer over lang tid og rapporterer om gode erfaringer med det. En slik ordning gir et eksternt og nytt blikk på avhandlingsarbeid samtidig som den forplikter både veileder og student i forhold til progresjon. Gruppen mener imidlertid at det må være opp til det enkelte fagmiljø å velge den formen på midtveisseminaret som passer dem best og bestemme når i løpet det skal gjennomføres. I enkelte fagmiljø gjennomføres seminaret midtveis, i andre etter 3/4 av tiden er løpt, og i atter andre fagmiljø praktiseres ordningen som et sluttseminar. Gruppen mener derfor at underveisevaluering vil være en mer dekkende betegnelse i en forskrift. Videre mener gruppen at tidspunkt for en slik underveisevaluering legges inn i den skriftlige planen/milepælsplanen som utformes i samarbeid mellom veiledere og ph.d.-student.

m) Etablerere et formelt system for konflikthåndtering. Nivå: fakultet/institutt.

Det oppstår tidvis konflikter mellom veiledere og student som de selv ikke lykkes med å løse på "laveste nivå", som igjen kan hemme progresjonen i ph.d-arbeidet. En uavhengig instans som studentene kan henvende seg til og få hjelp av kan være en måte å imøtekomme denne utfordringen på. Dette kan gjøres på flere måter, enten ved å etablere en form for ombudsordning eller et konfliktråd" på fakultetsnivå. Også en eventuell ph.d.-koordinatorfunksjon kan ivareta en slik rolle.

n) Praktisere permisjonsforskriften restriktivt. Nivå: fakultet.

Planlagte så vel som uforutsette avbrudd i studieløpet vil selvfølgelig påvirke hvor lang tid studentene bruker på ph.d.-studiet. Det er forståelig at fagmiljøene søker "nært" når de trenger vikarer. Det er også forståelig at studentene ønsker arbeidserfaring for å sikre sin videre karriere, ikke minst vikariater i academia. For mange er slike vikariater også en måte å forlenge stipendiattiden på, og dermed også tiden til å arbeide med avhandlingen. De kan imidlertid føre til at tidsbruken øker utover de seks månedene som er angitt i forskrift for ansettelsesvilkår (jf. § 2-3, pkt. 3). Derfor bør fagmiljøene være tilbakeholdne med å tilby stipendiater vikariater.

o) Honorering av studenter som gjennomfører på normert tid. Nivå: fakultet.

Gruppen mener at studenter som gjennomfører ph.d.-løpet på normert tid bør honoreres, for eksempel med stipend tilsvarende to-tre månedsverk for å publisere deler av

avhandlingsarbeidet eller for å arbeide med søknadsskriving (med forbehold om at det ikke strider mot stillingsvernet).

Prioriterte tiltak

Gruppen mener at noen tiltak bør prioriteres. De fleste av dem er tiltak som er prøvd ut over noe tid i ulike fagmiljøer, og som fagmiljøene rapporterer å ha gode erfaringer med:

- *Gjøre veilederopplæring obligatorisk.*
- *Etablere en formell ordning for konflikthåndtering.*
- *Formalisere en ordning for å kvalitetssikre studentenes prosjekter.*
- *Gjøre underveisevaluering obligatorisk.*
- *Formalisere en ordning for gjensidig forventningsavklaring mellom veiledere og student ved oppstart.*
- *Utforme en plan/milepælsplan for gjennomføring av ph.d.-løpet som oppdateres årlig.*

VEDLEGG I: Tabeller som det er henvist til i rapporten

Tabell A: Andel uteksaminerte ved de norske universitetene med disputasår 2011-2015

Disputasår (startår)	NMBU/ UMB	NTNU	UiA	UiB	UiN	UiO	UiS	UiT
2011 (2005)		67,0 %	55,6 %	66,9 %	41,7%	67,1 %	64,1 %	68,9%
2012 (2006)	62,4 %	64,74%	35,3 %	72,9 %	71,4%	65,2 %	52,4%	68,5 %
2013 (2007)	72,1 %	68,5 %	58,3 %	68,1 %	58,3 %	63,1 %	45,3 %	51,8 %
2014 (2008)	60,0 %	67,2 %	62,1 %	73,5 %	59,1 %	65,0 %	56,9 %	50,4 %
2015 (2009)	69,6 %	64,6 %	55,6 %	77,0 %	60,0 %	65,5 %	49,1%	61,5 %

Kilde: DBH/KD-portalen

Tabell B: Andel disputerte etter 6 år for kullene med oppstart 2005-2009 per fakultet

	Medfak/ Helsefak	Matnatfak/ NT-fak	NFH/ BFE-fak	SV- fak/HSL- fak	Hum-fak	Jur-fak
2005-kullet	78,7% (37 av 47)	76,7 % (23 av 30)	66,7 % (14 av 21)	48,2 % (13 av 27)	57,1 % (4 av 7)	66,7 % (2 av 3)
2006-kullet	80,8 % (42 av 52)	83,3 % (10 av 12)	62,1 % (18 av 29)	47,8 % (11 av 23)	62,5 % (5 av 8)	50,0 % (3 av 6)
2007-kullet	55,6 % (35 av 63)	58,1 % (18 av 31)	66,7 % (14 av 21)	35,1 % (13 av 37)	50,0 % (4 av 8)	16,7 % (1 av 6)
2008-kullet	59,6 % (31 av 52)	58,8 % (20 av 34)	76,9 % (10 av 13)	23,1 % (6 av 26)	20,0 % (3 av 15)	100 % (1 av 1)
2009-kullet	64,1 % (43 av 67)	64,7 % (11 av 17)	76,0 % (19 av 25)	33,3 % (7 av 21)	-	60,0 % (3 av 5)

Kilde: FS/manuell telling

Tabell C: Andel disputerte ved UiT 3, 4, 5, 6, 7 og 8 år etter oppstart

Startår	Disputerte etter 3 år	Disputerte etter 4 år	Disputerte etter 5 år	Disputerte etter 6 år	Disputerte etter 7 år	Disputerte etter 8 år
2005	4,4 %	31,9 %	54,1 %	68,9 %	74,1 %	79,3 %
2006	6,9 %	21,5 %	53,1 %	68,5 %	72,3 %	73,9 %
2007	4,2 %	19,9 %	36,1 %	51,8 %	60,2 %	63,3 %
2008	7,8 %	24,1 %	41,1 %	50,4 %	59,6 %	-
2009	7,5 %	35,8 %	50,0 %	61,5 %	-	-

Kilde: DBH

Tabell D: Studentenes gjennomsnittsalder ved oppstart 2005-2010 per fakultet

Startår	NFH/BFE- fak	Medfak/ Helsefak	Matnatfak/NT- fak	Humfak/SV- fak/HSL-fak	Jurfak	UiT
2005	33	35	35	35	34	34
2006	31	34	28	40	30	34
2007	31	35	34	37	30	34
2008	31	37	30	37	31	35
2009	33	37	29	38	35	35
2010	30	38	29	40	35	35
	31,5	36	30,8	37,8	32,5	

Kilde: DBH

Tabell E: Studentenes gjennomsnittsalder ved disputas 2005-2010 per fakultet

Startår	NFH/BFE-fak	Medfak/Helsefak	Matnatfak/NT-fak	Humfak/SV-fak/HSL-fak	Jurfak	UiT
2005	37	39	33	42	39	38
2006	35	39	33	45	36	39
2007	34	40	38	42	34	38
2008	35	42	33	41	37	39
2009	37	41	32	38	42	39
2010	33	41	32	46	-	38
	35	40,3	33,5	42,3	37,6	

Kilde: DBH

Tabell F: Startsemester for studenter som startet 2010-2014 per fakultet

Startår	BFE-fak		Helsefak		HSL-fak		NT-fak		Jurfak		IRS-fak	
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
2010	9	8	34	25	11	7	16	15	3	2		
2011	11	6	39	32	15	13	14	9	1	2		
2012	11	10	27	43	11	12	10	10	2	0		
2013	16	6	45	24	15	8	11	12	1	4		
2014	10	17	41	52	8	15	14	22	4	3	1	0
Sum	57	47	186	176	60	45	65	68	11	11	1	0

Tabell G: Gjennomføringsfasen 2011-undersøkelsen per fakultet

	Helsefak (n=80)	NT-fak (n=57)	BFE-fak (n=52)	HSL-fak (n=52)
Fornøyd med veilederne	-	-		-
Fornøyd med veiledningen	58 %	60 %	58 %	63 %
Veilederhyppighet	74 %	65 %	51 %	43 %
Kursene ikke relevante	-	-		-
Fornøyd med kursene	45 %	53 %	51 %	50 %
Medlem av forskningsgruppe	88 %	79 %	77	71 %
Forskningsgruppen har høy aktivitet	69 %	55 %	58 %	73 %
Fornøyd med informasjon om rettigheter og plikter	24 %	32 %	33 %	34 %

Kilde: TODOS

Tabell H: Gjennomføringsfasen 2014-undersøkelsen per fakultet

	Helsefak (n=65)	NT-fak (n=21)	BFE-fak (n=28)	HSL-fak (n=30)
Fornøyd med veilederne	85 %	76 %	75 %	77 %
Fornøyd med veiledningen	73 %	71	75	77 %
Fornøyd med veilederhyppigheten	79 %	71 %	78 %	78 %
Fornøyd med kursene	34 %	14 %	21 %	48 %
Kursene ikke relevante	9 %	24 %	4 %	7 %
Medlem av forskningsgruppe	94 %	90 %	89 %	70 %
Forskningsgruppen har høy aktivitet	30 %	47 %	28 %	24 %
Fornøyd med informasjon om rettigheter og plikter	34 %	19 %	26 %	45 %

Kilde: TODOS

Tabell I: Gjennomføringsfasen 2014-undersøkelsen (undervisning og undervisningserfaring) per fakultet

	Helsefak (n=65)	NT-fak (n=21)	BFE-fak (n=28)	HSL-fak (n=30)
Underviser som del av sitt pliktarbeid	50 %	62 %	43 %	67 %
Vurderer egne ferdigheter i undervisning som middels/ svært gode	100 %	92 %	97 %	100 %
Vurderer tid medgått til undervisning som å ta mer tid enn det bør /for stor	40 %	46 %	47 %	45 %
Har fått forberedende opplæring i undervisning	34 %	29 %	16 %	19 %
Har deltatt i kurs i pedagogikk ved UiT	32 % (63 % har ingen formell opplæring)	43 % (57 % har ingen formell opplæring)	29 % (60 % har ingen formell opplæring)	24 % (57 % har ingen formell opplæring)
Planlegger å ta kurs i pedagogikk	24 %	14 %	42 %	25 %

Kilde: TODOS

Tabell J: Gjennomsnittstid fra innlevering til disputas (i mnd.) per fakultet

Disputasår	Helsefak	NT-fak	HSL-fak	BFE-fak	Jurfak	UiT
2011	3,0	2,8	5,7	2,4		3,6
2012	3,8	2,9	6,1	2,7	3,9	3,8
2013	3,9	3,2	6,5	3,0	4,0	4,0
2014	3,6	2,4	7,2	2,7	4,6	3,7
2015	3,5	2,3	4,9	2,3	5,3	3,2

Tabell K: Gjennomsnittstid fra innlevering til kommisjonens vurdering (i mnd.) per fakultet

Disputasår	Helsefak	NT-fak	HSL-fak	BFE-fak	Jurfak	UiT
2011	2,2	1,9	4,1	2,0		2,6
2012	2,8	2,0	4,1	1,7	2,4	2,6
2013	2,7	2,3	4,8	1,9	3,0	2,9
2014	2,4	1,6	5,1	1,6	3,5	2,5
2015	2,4	1,5	3,5	1,5	3,3	2,2

Tabell L: Gjennomsnittstid fra kommisjonens vurdering til disputas (i mnd.) per fakultet

Disputasår	Helsefak	NT-fak	HSL-fak	BFE-fak	Jurfak	UIT
2001	0,9	0,9	1,6	0,4		1,0
2012	1,0	0,9	2,0	0,9	1,4	1,2
2013	1,1	0,9	1,7	1,1	1,0	1,2
2014	1,2	0,9	2,1	1,0	1,1	1,2
2015	1,1	0,8	1,5	0,8	2,0	1,1

Vedlegg II: Andre tabeller

Tabell M: Antall ph.d.-studenter ved de norske universitetene 2011-2015⁸

År	NMBU/ UMB	NTNU	UiA	UiB	UiN	UiO	UiS	UiT	Sum
2011	445	2386	123	1471	108	2878	235	681	8327
2012	437	2389	141	1494	113	3050	258	649	8531
2013	424	2325	147	1499	112	3040	265	712	8524
2014	499	2283	164	1484	116	2981	284	714	8525
2015	507	2293	179	1532	117	2954	283	777	8642

Kilde: DBH

Tabell N: Antall avlagte doktorgrader ved de norske universitetene 2011-2015

År	NMBU/ UMB	NTNU	UiA	UiB	UiN	UiO	UiS	UiT	Sum
2011	72	335	11	254	8	425	28	114	1247
2012	65	374	18	251	15	511	32	110	1376
2013	71	371	18	265	19	524	34	123	1425
2014	93	367	27	216	20	519	26	101	1369
2015	94	339	20	246	13	484	40	101⁹	1337

Kilde: DBH

Tabell O: Antall aktive ph.d.-studenter ved UiTs fakulteter 2011-2015

År	Helsefak	Jurfak	BFE-fak	HSL-fak	IRS-fak ¹⁰	NT-fak	Sum
2011	277	20	116	151		117	681
2012	245	22	94	179		109	649
2013	310	22	106	169		105	712
2014	297	27	97	179	1 ¹¹	113	714
2015	347	26	99	187	1	117	777

Kilde: DBH

Tabell P: Antall avlagte doktorgrader ved UiTs fakulteter 2011-2015

År	Helsefak	Jurfak	BFE-fak	HSL-fak	NT-fak	Sum
2011	54	1	22	20	17	114
2012	51	1	20	24	14	110
2013	57	3	21	23	19	123
2014	39	4	22	14	22	101
2015	47	4	16	16	18	101

Kilde: DBH

⁸ Når det samlede antallet ph.d.-studenter øker, forventes det at antallet disputerte øker over tid. Tallene viser imidlertid kun antall ph.d.-studenter for de fem siste årene, og da vil bare en liten andel av de nye ph.d.-studentene ha rukket å disputere. Økningen i antall disputaser forventes derfor å komme om et år eller to. I det samlede antallet inngår også studenter som har brukt lang tid på studiet, men som fortsatt er aktive studenter og planlegger å fullføre studiet.

⁹ I tillegg disputerte to ved utenlandske universiteter, basert på cotutelle-avtale som ikke ga UiT kandidatmidler. De inngår derfor ikke de offisielle DBH-tallene.

¹⁰ Fakultet for idrett, reiseliv og sosialfag, tidligere Finnmarksfakultetet.

¹¹ Dette er trolig en feilregistrering, siden IRS-fak ikke har eget ph.d.-program.